

Meldcode “De Dennenkamp” psychologen

De vijf stappen voor de vrijgevestigde psycholoog / psychotherapeut bij vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1 – het in kaart brengen van signalen

Als u in uw functie als zorgprofessional signalen opvangt van huiselijk geweld of kindermishandeling, legt u deze signalen vast in het cliëntdossier, ook de (uitkomsten van) de gesprekken die u over de signalen voert met de cliënt, de stappen die u zet en de besluiten die u neemt. Daarbij is het van belang om feiten en signalen uit elkaar te houden. Als de informatie van een ander komt dan de cliënt zelf, dient deze bron vermeld te worden bij de informatie. Als de signalen gaan over de kinderen van een cliënt, met wie u dus zelf geen contact heeft, kunnen deze signalen aanleiding geven voor nader onderzoek naar de omstandigheden waarin deze kinderen verkeren.

Verplichte kindcheck

U bent als zorgprofessional verplicht te controleren of er kinderen in het gezin zijn en u dient vervolgens met zekerheid vast te stellen of deze kinderen veilig zijn. Zo niet, dan worden de stappen van de meldcode doorlopen. U doet de ‘kindcheck’ wanneer de situatie of conditie van een cliënt risico's oplevert voor het kind. Bijvoorbeeld bij een psychische stoornis of verslavingsproblematiek, of bij cliënten die te maken hebben met huiselijk geweld. Het spreekt voor zich dat Veilig Thuis wordt ingeschakeld als een kind acuut gevaar loopt.

Stap 2 - collegiale consultatie en raadplegen van Veilig Thuis

Om de hierboven genoemde en in kaart gebrachte signalen goed te kunnen duiden, is overleg met een deskundige collega noodzakelijk. Op basis van anonieme cliëntgegevens kunt u (daarnaast) ook Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding (arts of verpleegkundige) raadplegen. U hoeft daarvoor uw beroepsgeheim niet te doorbreken. De KNMG raadt haar leden aan om altijd (ook) advies te vragen bij Veilig Thuis. De LVVP neemt dat advies graag over, omdat in een vrijgevestigde setting zelden een op dit terrein deskundige collega voorhanden is voor consultatie.

Stap 3 - een gesprek met de cliënt

Na het collegiaal overleg en/of het adviesgesprek met Veilig Thuis, bespreekt u de signalen met uw cliënt. Soms worden in dat gesprek de vermoedens van mishandeling of geweld weggenomen en zijn vervolgstappen niet nodig.

In het gesprek gaat het er om dat u:

het doel van het gesprek uitlegt;

de signalen (de feiten die u heeft vastgesteld en de waarnemingen die u heeft gedaan) bespreekt;

de cliënt uitnodigt om daarop te reageren;

pas na deze reactie interpreteert wat u heeft gezien, gehoord en in reactie daarop is verteld.

Mocht door het voeren van een gesprek over de signalen de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding kunnen komen, dan kunt u besluiten uw vermoeden nog niet met de cliënt te bespreken.

Denk daarbij aan de mogelijkheid dat de dader zich afreageert op het slachtoffer of dat de cliënt de contacten met u zal verbreken, waardoor u hem/haar uit het zicht verliest. Het kan ook zijn dat een cliënt te jong is, waardoor een dergelijk gesprek te belastend is. Ook hierover kunt u overleggen met Veilig Thuis.

Bij het voeren van een gesprek met een kind alleen, geldt als uitgangspunt dat de ouders hierover vooraf worden geïnformeerd, behalve wanneer u vermoedt dat de veiligheid van het kind daarmee in gevaar komt.

Als u op basis van de signalen een ernstig misdrijf vermoedt, is het verstandig om de te zetten stappen af te stemmen met de interventies van de politie, al dan niet via het Veilig Thuis. Gesprekken met slachtoffer en getuige kunnen het leveren van bewijs in de strafzaak namelijk belemmeren.

Stap 4 – het wegen van het geweld of de kindermishandeling

Na de beschrijving van de signalen, de uitkomsten van het gesprek en het advies van deskundigen, weegt u de verkregen informatie. U doet dat met een inschatting van het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling en de aard en ernst ervan. Veilig Thuis kan uiteraard ook in deze fase behulpzaam zijn. Bij twijfel over het risico, de aard en de ernst van het geweld / de mishandeling dient u altijd Veilig Thuis te raadplegen; zij helpen u bepalen of het verstandig is zelf hulp te organiseren of een

melding te doen.

De KNMG adviseert haar leden in deze fase om zonedig informatie in te winnen bij andere professionals die zijn betrokken bij het gezin. U kunt als vrijgevestigd psycholoog/psychotherapeut omgekeerd denken aan het inwinnen van informatie bij de huisarts.

Stap 5 – het nemen van een beslissing: hulp organiseren of melden

U komt op basis van alle informatie tot een besluit:

u organiseert al dan niet zelf hulp, of

u meldt uw vermoedens al dan niet bij Veilig Thuis.

Het gaat er bij deze afweging om of u zelf, gelet op uw competenties, verantwoordelijkheden en professionele grenzen, in voldoende mate effectieve hulp kunt bieden of organiseren. In alle gevallen waarin dit niet of maar gedeeltelijk het geval is, overweegt u een melding te doen.

Als u zich daarentegen capabel acht waar nodig zelf hulp te kunnen organiseren, dan kunt u alsnog een melding doen als het geweld niet te stoppen blijkt of opnieuw oplaat.
